

A SPORT CIVIL SZERVEZETRENDSZERE

A Kormány [T/12459.](#) számon benyújtott, a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslathoz kapcsolódóan háttéranyagunk bemutatja a sport jelenlegi civil szervezetrendszerét.

- Az Európai Unióban több mint 700 ezer amatőr sportklub működik.
- Magyarországon jelenleg 78 országos sportági szakszövetség működik. A sportszervezetek száma több mint 6000 és 16 ezer civil szervezet foglalkozik sporttal.
- A látvány-csapatsportágban 2011 és 2016 között 172%-kal növekedett az igazolt sportolók száma. A legnagyobb arányú növekedés a kosár- és kézilabdában, valamint a jégkorongban történt. A legtöbb igazolt játékos a labdarúgás rendelkezik.
- A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény alapján 2011. július 1-től lehetővé vált az ún. látvány-csapatsportágak (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda, jégkorong) támogatása, amely után társasági adókedvezmény (Tao) vehető igénybe.
- A Tao-kedvezmény sportfinanszírozási formáját az Európai Bizottság 2017. június 30-ig engedélyezte.
- A nemzeti sportinformációs rendszer 2017 végén kezdi meg teljes körűen a működését.
- A modernkori olimpiák történetében Magyarország összesen 176 arany, 151 ezüst és 174 bronzérmét szerzett.

Az Európai Unió és a sportszervezetek

Az Európai Unió működéséről szóló [Szerződés](#) 165. cikkelye szerint az EU egyik célja „a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása.”

Az Európai Bizottság „[A sport európai dimenziójának fejlesztése](#)” c. 2011. évi közleményében leszögezte, hogy tiszteletben tartja a sportirányítási struktúrák autonómiáját, valamint a szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok e téren gyakorolt hatásköreit. A Bizottság szerint a sport terén a jó irányítás alapelvei a jog határain belüli önállóság, a demokrácia, az átláthatóság és elszámoltathatóság a döntéshozatalban, valamint az érdekelt felek képviselőiben gyakorolt befogadás.

Az európai sportmodell jellemzői (Szemesi 2015):

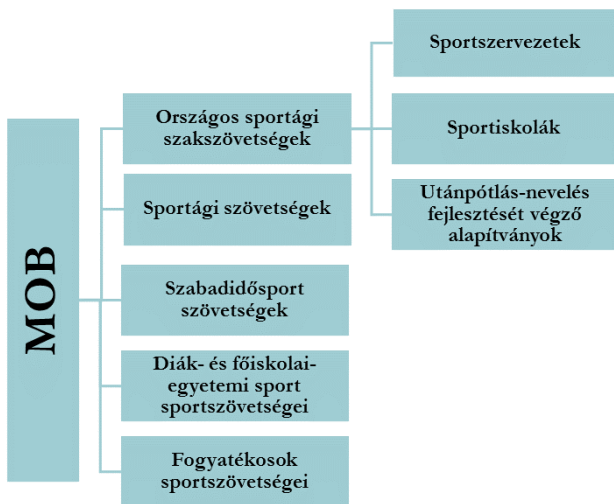
- **piramisrendszer** az alulról szerveződő sporttól az elit szintig (amatőr sportklubok – regionális szervezetek – nemzeti szövetségek);
- általában minden sportág esetében van olyan **nemzeti szintű szakszövetség**, amely kizárólagosan szabályozza az adott sportággal kapcsolatos valamennyi kérdést;
- **nyitott verseny**: kiesés és feljutás lehetősége a piramisrendszeren belül,
- a **tömegsport** hangsúlyos szerepe;
- nemcsak nemzeti, hanem **nemzetközi versenyeket** is rendeznek;
- fontos tényező a **nemzeti identitás megőrzése**.

A MAGYAR SPORT SZERVEZETE

A [Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia 2007–2020](#) a szervezeti rendszerre nézve a következő feladatokat emelte ki a központi sportigazgatás területén:

- Nemzeti Sportinformációs Rendszer kialakítását,
- a sport ernyőszervezeteinek, szervezeti és irányítási rendszere működésének racionalizálását, a pénzelosztás sokszereplős rendszerének egyszerűsítését, a „túlzott strukturáltság” megszüntetését,
- a sportköztestületek számának csökkentését.

A magyar sport hierarchiája

Forrás: Infoszolg

A SPORT CIVIL SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A magyar sportszervezeti rendszer az európai modellt követi, vagyis a szervezetek hierarchiaszerűen épülnek egymásra, ugyanakkor magas fokú centralizáció jellemzi.

Magyar Olimpiai Bizottság

A Magyar Olimpiai Bizottság (MOB) jelenleg az egész magyar sport irányító szerve, amelybe beleolvadtak a korábbi sportköztestületek.

A MOB a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által kizárólagos nemzeti olimpiai bizottságként elismert, a sporttal összefüggő országos közfeladatokat ellátó köztestület.

A sportról szóló [2004. évi I. törvény](#) (St.) alapján MOB az alábbi területeken lát el feladatokat:

- olimpiai mozgalom,
- fogyatékosok sportja,
- nem olimpiai sportágak,
- utánpótlás-nevelés,
- diák- és hallgatói sport,
- szabadidősport,
- sportstratégia,
- sportigazgatás.

A sportigazgatás területén elsősorban:

- véleményezi a sporttal kapcsolatos jogszabálytervezeteket;
- ellátja az olimpiai járadékkal és a Nemzet Sportolója Címmel összefüggő meghatározott közigazgatási hatósági feladatokat;
- együttműködik a sportpolitikáért felelős miniszterrel a [nemzeti sportinformációs rendszer](#) működtetésében;
- javaslatot tesz a központi költségvetési támogatások elosztásának irányaira és arányaira a sportpolitikáért felelős miniszter részére;
- meghatározza az állami sportcélú támogatások felosztási elveit;
- dönt a feladatkörébe tartozó állami sportcélú támogatások felhasználásáról és folyósítja a támogatásokat;
- koordinálja és nyomon követi az állami sportcélú támogatás felhasználását;
- ellenőrzi a megvalósítását;
- részt vesz az elszámolási feladatokban;
- működteti a sportösztöndíj-rendszert.

A MOB tagjai

- büntetlen előéletű magyar állampolgárok, valamint az olimpiai sportágak azon képviselői, akiket a MOB alapszabályában felsorolt szervek és szervezetek képviselőiként taggá delegálnak, illetve akik a MOB alapszabályában foglaltak szerint személyes jogosultság alapján válnak tagokká;
- alanyi jogon a szakszövetségek, az országos sportági szövetségek, az országos szabadidősport-szövetségek, valamint az országos diák- és hallgatói sportszövetségek;
- alanyi jogon a fogyatékosok országos sportszövetségei, azok a szakszövetségek és országos sportági szövetségek, amelyek sportága szerepel a Paralimpia, illetve a Siketlimpia programjában vagy tevékenységi köre kiterjed a fogyatékosokkal élők versenysportjára, vagy amelyek integrált versenyrendszert működtetnek, vagy amelyeknél az épek versenyrendszerében fogyatékos sportolók is részt vesznek.

A MOB **legfelsőbb szerve** a jelenleg 240 fős [közgyűlés](#), amely a tagok összességéből áll. Az St. alapján a tagok több mint felét az olimpiai sportágak képviselői teszik ki.

A MOB-ügyintéző és **képviseleti szerve az elnökség**.

Sportszövetségek

A **sportszövetségek** meghatározott sporttevékenységek körében a sportversenyek szervezésére, a tagok érdekvédelmére és a részükre való szolgáltatásokra, valamint a nemzetközi kapcsolatok lebonyolítására létrehozott, jogi személyiséggel és önkormányzattal rendelkező, különös formában működő egyesületek.

Típusai:

- országos sportági szakszövetségek,
- sportági szövetségek,
- szabadidősport szövetségek,
- fogyatékosok sportszövetségei,
- diák- és főiskolai-egyetemi sport sportszövetségei.

Az **országos sportági szakszövetség**: sportágában kizárólagos jelleggel jogszabályokban meghatározott feladatokat lát el és különleges jogosítványokat gyakorol.

A szakszövetség nyilvántartott tagsággal rendelkező szervezet, amelyet a sportág versenyrendszerében részt vevő sportszervezetek, sportiskolák és utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványok hozhatnak létre.

Egy sportágban csak egy szakszövetség működhet. A szakszövetség közvetlenül is részesíthető állami támogatásban.

Feladatai többek között:

- a sportág versenyrendszerének kidolgozása, működtetése,
- a sportág stratégiai és utánpótlás-fejlesztési koncepcióinak meghatározása és végrehajtása,
- szakmai érdekképviselés,
- a Tao-programban való közreműködés,
- a fogyatékosok sportjával valamint szabadidős sporttevékenységgel összefüggő feladatok ellátása.

Forrás: Infoszolg/Vonatkozó zárszámadási törvények indokolásai

A **sportági szövetség** tagjai kizárólag sportszervezetek, sportiskolák és utánpótlás-nevelés fejlesztését végző alapítványok lehetnek. Sportági szövetség országos jelleggel is működhet. Egy sportágban csak egy országos sportági szövetség működhet. Meghatározott feltételek mellett sportági szakszövetségi feladatokat is elláthat.

A **szabadidősport szövetségek** nem feltétlenül sportágak szerint szerveződő, a szabadidős sporttevékenységre létrehozott országos sportszövetségek.

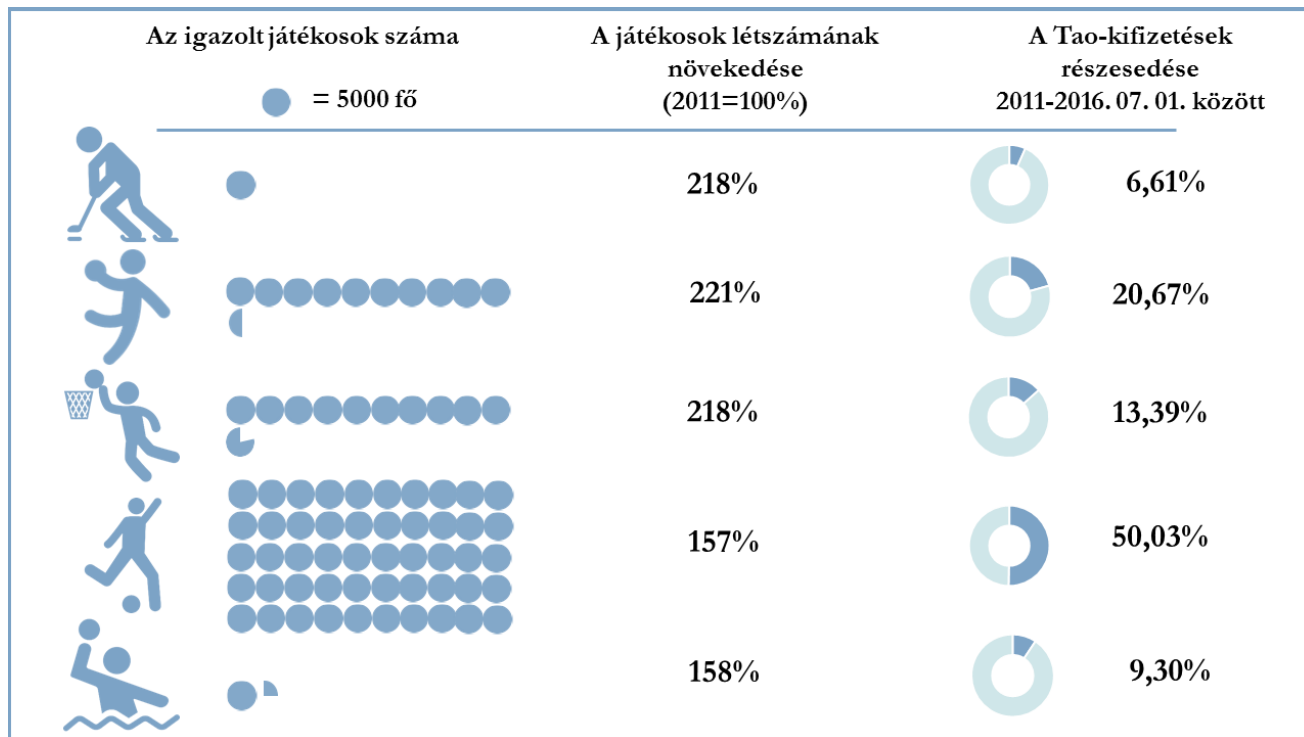
A **fogyatékosok sportszövetségei** alapvetően a fogyatékosági ágak szerint sérülés-specifikusan szerveződő, a fogyatékosok verseny- és szabadidősportját szolgáló, sporttevékenységre létrehozott országos sportszövetségek.

A **diák- és főiskolai-egyetemi sport sportszövetségei** a diák- és főiskolai-egyetemi sport versenyek szervezésére, illetve az abban való közreműködésre létrehozott sportszövetségek. Országos jelleggel is működhet.

Sportszervezetek

- **Sportegyesület** olyan egyesület, amelynek alaptevékenysége a sporttevékenység szervezése, valamint ennek feltételeinek megteremtése.
- **Sportvállalkozás**: az a gazdasági társaság, amelynek célja sporttevékenység szervezése, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtése egy vagy több sportágban. **Formái**: kft. vagy rt. Fogyatékosok sportja, illetve a szabadidősport területén sporttevékenység közhasznú társaság keretében is szervezhető.

A látvány-csapatsportok, 2016

Forrás: Infoszolg/Emmi adatközlés. Piktogram forrása: www.flaticon.com.

Források:

- [2004. évi I. törvény a sportról](#)
- [166/2004. \(V. 21.\) Korm. rendelet](#) az állami sportinformációs rendszerről
- [Fehér könyv a sportról](#), 2007.
- [A sport európai dimenziójának fejlesztése](#), Brüsszel, 2011. január 18.
- [Magyar Olimpiai Bizottság](#)
- A Magyar Olimpiai Bizottság [Alapszabálya](#), 2015. június 10.
- Sárközy Tamás: A sport mint nemzetstratégiai ágazat – [Mozgó Világ](#), 2013. június
- Szemesi Sándor: [Nemzetközi és európai sportjog](#), Debrecen, 2015
- Sárközy Tamás: Magyar Sportjog az új Polgári Törvénykönyv után, Bp., 2015.
- Galló Lili: A magyar sport rendszere: átalakulófélben – *Gazdaság és jog*, 2016/5.
- Elkészül a nemzeti sportinformációs rendszer – kormany.hu, 2016. július 21.

Készítette: Csorba György
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-4529; (1) 441-6486